

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
дисципліни
“ОРГАНІЗАЦІЯ ДОЗВІЛЛЯ
В СІЛЬСЬКІЙ МІСЦЕВОСТІ”
(для бакалаврів)

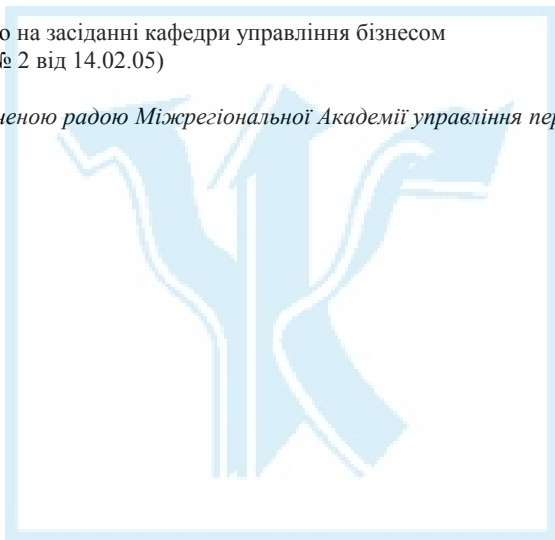
МАУП

Київ 2005

Підготовлено старшим викладачем *Т. О. Коберніченко*

Затверджено на засіданні кафедри управління бізнесом
(протокол № 2 від 14.02.05)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

Коберніченко Т. О. Навчальна програма дисципліни “Організація дозвілля в сільській місцевості” (для бакалаврів). — К.: МАУП, 2005. — 12 с.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, навчально-тематичний план, програмний матеріал до вивчення дисципліни “Організація дозвілля в сільській місцевості”, вказівки до виконання контрольної роботи, завдання для контрольних робіт, контрольні питання, а також список рекомендованої літератури.

© Міжрегіональна Академія
управління персоналом (МАУП),
2005

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

У сільському зеленому туризмі організація дозвілля туристів або відпочиваючих має велике значення. Без чітко окресленого плану і організації розваг та відпочинку для туристів вони можуть залишитись незадоволені обслуговуванням.

Організація дозвілля для відпочиваючих у сільській місцевості охоплює як організацію розваг безпосередньо в селянському господарстві, так і в селі або навіть краї.

Особливу роль відіграє організація свят (у тому числі народних і релігійних) та ярмарків, які є надзвичайно цікавою атракцією для туристів.

Певну допомогу господарі агроосель подають при самоорганізації відпочинку туристів, особливо для груп молодих туристів, які влаштовують походи в ліси та гори, а згодом вертаються до агроосель.

Відпочинок на природі власники агрооселі можуть організовувати також самостійно. При цьому необхідно передбачати заходи захисту навколишнього середовища від забруднення.

В організацію дозвілля туристів входять і поїздки (походи) з метою огляду пам'яток різного характеру (природних, архітектурних та ін.), а також вивчення етнографічних особливостей краю.

У навчальній програмі з курсу “Організація дозвілля в сільській місцевості” викладено основні моменти розробки програми організації відпочинку та дозвілля для різних типів відпочиваючих з урахуванням їх уподобань. Програма розрахована на студентів, які ознайомлені з основними поняттями у сфері сільського зеленого туризму, а також може стати у пригоді господарям агроосель, які самостійно планують розважальні програми для відвідувачів.

Мета вивчення курсу — здобути теоретичні та практичні знання з організації дозвілля для туристів як в агрооселях, так і в сільській місцевості загалом, а також набути відповідних практичних навичок у цій галузі.

Предметом вивчення є комплекс управлінських рішень та інформації щодо організації дозвілля для туристів в агрооселі.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні:

- знати основи планування дозвілля туристів у сільській місцевості, типи туристів і дозвільної діяльності, основні моменти краєзнавчої цінності території і основи захисту навколишнього середовища при організації відпочинку;

- вміти розроблювати і організувати розважальні програми для туристів у різних регіонах, розрізнити типи туристів, здійснювати дозвільну діяльність з урахуванням бажань і можливостей відпочиваючих, влаштовувати атракції для туристів, допомагати відпочиваючим при самоорганізації відпочинку.

Ця дисципліна тісно пов'язана з іншими дисциплінами, зокрема менеджментом, маркетингом, краєзнавством, туристикою.

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
вивчення дисципліни
“ОРГАНІЗАЦІЯ ДОЗВІЛЛЯ В СІЛЬСЬКІЙ МІСЦЕВОСТІ”

№ пор.	Назва теми
1	Типи відпочиваючих залежно від їх бажань і можливостей для проведення вільного часу
2	Види дозвілля. Основні типи проведення вільного часу
3	Організація дозвілля відпочиваючих в агрооселі
4	Організація дозвілля відпочиваючих у селі та краї
5	Облаштування місць для відпочинку і розваг туристів
6	Організація відпочинку на природі
7	Організований відпочинок у природному середовищі

ПРОГРАМНИЙ МАТЕРІАЛ
до вивчення дисципліни
“ОРГАНІЗАЦІЯ ДОЗВІЛЛЯ В СІЛЬСЬКІЙ МІСЦЕВОСТІ”

Тема 1. Типи відпочиваючих залежно від їх бажань і можливостей для проведення вільного часу

Основні типи відпочиваючих залежно від віку, фізичних можливостей, освіти і культурних потреб. Основні типи дозвілля для відпочиваючих залежно від цільової групи агрооселі. Особливості прийому відпочиваючих, підготовка відпочинку і розваг для них під час перебування в агрооселі.

Література [2; 5; 7; 8; 13]

Тема 2. Види дозвілля. Основні типи проведення вільного часу

Розрізнення видів дозвілля залежно від місця організації розваг, складностей їх організації, часу, необхідного для їх організації; фізичного навантаження на відпочиваючих; інших чинників, пов'язаних з певним регіоном та безпосередньо агрооселею.

Основні типи проведення вільного часу — від спокійного відпочинку до активних рухових розваг (спортсмени). Забезпечення кожної групи відпочиваючих та кожної особи можливістю займатись улюбленим видом відпочинку чи розваг.

Література [1; 5; 9–11; 13; 15]

Тема 3. Організація дозвілля відпочиваючих в агрооселі

Облаштування агрооселі для проведення дозвілля. Облаштування ігрових куточків для дітей.

Забезпечення агрооселі настільними іграми та іншими видами розваг всередині приміщень та на дворі в разі поганої погоди. Забезпечення туристам доступу до спостереження та/чи участі у приготуванні національних страв, випічці хліба, виробленні виробів декоративно-прикладного мистецтва.

Розповіді господарями легенд і казок про рідний край.

Література [5; 7; 10; 11; 17; 18]

Тема 4. Організація дозвілля відпочиваючих у селі та краї

Культурно-етнографічна програма. Розробка маршрутів по культурних та етнографічних місцях у селі та краї.

Організація народних та релігійних свят, ярмарків, фестин, днів урожаю тощо з широким залученням відпочиваючих.

Огляд пам'яток архітектури, культури, пам'ятників, цвинтарів.

Література [2; 6; 7; 10; 11; 18]

Тема 5. Облаштування місць для відпочинку і розваг туристів

Облаштування місць для відпочинку туристів в агрооселі та на прилеглій території (саду). Створення “тихих куточків” (альтанок, загорожі). Облаштування місць для розваг у саду (ігрові майданчики для дітей), для розведення вогнищ та грилю, лабіринтів тощо. Архітектурне розпланування та гармонійне розміщення елементів в агрооселі та на прилеглій території.

Література [1; 9; 13; 16–18]

Тема 6. Організація відпочинку на природі

Самоорганізація відпочинку туристами (походи групами в гори, краєм). Організація належного контролю за облаштуванням туристів та перебуванням їх на природі.

Організований відпочинок у природному середовищі. Організація пікніків, прогулянок на природі.

Організація екологічних стежок з метою огляду цікавих природних місць.

Література [3; 5; 8; 10; 11; 16]

Тема 7. Організований відпочинок у природному середовищі

Організація радіальних маршрутів походів до природних пам'яток та об'єктів. Допомога туристам у знаходженні спорядження.

Організація свят на природі.

Необхідність дотримання екологічних та інших норм при організованому відпочинку у природному середовищі. Організація забезпечення груп туристів інформацією і контроль за виконанням основних правил при перебуванні у природному середовищі.

Література [3; 5; 15; 19]

ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Виконання контрольної роботи є складовою навчального процесу, активною формою самостійної роботи студентів.

Підготовка контрольної роботи полягає в закріпленні та поглибленні студентами здобутих теоретичних знань.

Варіант контрольної роботи студент вибирає за першою літерою свого прізвища (див. таблицю).

Перша літера прізвища студента	А,Б ,В	Г,Д , Е	Є,Ж ,З,	І,Ї, Й,	К, Л, М,	Н, О, П,	Р,С ,Т,	У, Ф, Х,	Ц, Ч, Ш,	Щ, Ю, Я
Номер варіанта контрольної роботи	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

У контрольній роботі студент повинен розкрити зміст теми, знання літературних джерел і нормативних актів, а також навички і вміння самостійного розв'язання практичних завдань.

Контрольна робота складається з двох частин: теоретичної та практичної.

Обсяг контрольної роботи — до 20 сторінок друкованого чи рукописного тексту формату А4.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

Варіант 1

1. Характеристика типів відпочиваючих.
2. Види дозвілля на свіжому повітрі.
3. Розробити програму свята урожаю для відпочиваючих у селі.

Варіант 2

1. Визначення поняття дозвілля та вільного часу.
2. Проведення вільного часу на природоохоронних територіях.
3. Розробити етнографічну розповідь про ваш район.

Варіант 3

1. Організація місць для відпочинку туристів в агрооселі.
2. Створення і облаштування ігрових майданчиків для дітей.
3. Розробити програму відпочинку туристів у вашому районі або області.

Варіант 4

1. Організація огляду пам'яток. Види пам'яток.
2. Допомога в самоорганізації відпочинку туристів.
3. Розробити програму культурного огляду у вашому районі або області.

Варіант 5

1. Види дозвілля в агрооселі.
2. Народні ремесла, які можуть зацікавити туристів.
3. Розробити програму розваг туристів у вашому районі або області.

Варіант 6

1. Спорядження для організації одноденних походів.
2. Облаштування місць для розваг туристів поблизу агрооселі.
3. Розробити програму культурного відпочинку туристів у вашому районі або області.

Варіант 7

1. Приготування національних страв, що може становити інтерес для туристів.
2. Малі архітектурні форми в саду агрооселі для відпочинку туристів.
3. Розробити культурну програму перебування туристів у вашому районі або області.

Варіант 8

1. Організація народних свят у селі.
2. Структури різного рівня в селі, які можна залучити до програми розваг туристів.
3. Розробити розважальну програму для туристів у вашому районі або області.

Варіант 9

1. Організація релігійних і культових свят у селі, участь у них туристів.
2. Організація пікніків для відпочиваючих.
3. Розробити культурну програму перебування туристів у вашому районі або області.

Варіант 10

1. Організація фестивалів та ярмарків.
2. Забезпечення туристів сувенірами.
3. Розробити розважальну програму для туристів у вашому районі або області.

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ

1. Типи відпочиваючих залежно від уподобань щодо проведення вільного часу.

2. Типи відпочиваючих залежно від їх фізичного стану та культурного рівня.
3. Визначення цільової групи туристів для агрооселі.
4. Види дозвілля.
5. Основні типи дозвілля залежно від виду місцевості та особливостей села.
6. Основні типи проведення вільного часу.
7. Визначення агрооселею основного набору розваг для туристів.
8. Забезпечення туристів відповідними типами розваг чи відпочинку.
9. Облаштування агрооселі для проведення дозвілля.
10. Необхідний набір предметів (ігор тощо) для забезпечення дозвілля туристів в агрооселі.
11. Види дозвілля поза агрооселею.
12. Нетрадиційні пропозиції розваг для туристів (гончарство, вишивання тощо).
13. Національні ремесла, що можуть зацікавити туристів.
14. Приготування страв національної кухні, що можуть становити інтерес для туристів.
15. Легенди, казки, що можуть розважити туристів.
16. Етнографічні надбання та інтерес до них туристів.
17. Культурна програма в селі, її забезпечення.
18. Організація народних свят, гулянь.
19. Організація релігійних і культових свят, участь у них туристів.
20. Організація ярмарків.
21. Організація огляду пам'яток.
22. Типи і види пам'яток.
23. Архітектурні пам'ятки та інтерес до них туристів.
24. Пам'ятки і архітектура сучасного періоду, що можуть зацікавити туристів.
25. Забезпечення відпочинку туристів в агрооселі.
26. Забезпечення розваг для туристів поблизу агрооселі.
27. Облаштування місць для відпочинку та розваг туристів у селі та поблизу агрооселі.
28. Архітектурне розпланування і гармонійне розміщення елементів для розваг туристів.
29. Облаштування ігрових майданчиків для дітей.
30. Співпраця господарів агрооселі із сусідами для організації повноцінного відпочинку і дозвілля туристів.
31. Самоорганізація відпочинку туристами, її види.

32. Допомога в самоорганізації відпочинку туристам господарями агрооселі.
33. Розробка маршрутів для походів.
34. Розробка культурної програми.
35. Розробка етнографічної програми.
36. Обладнання, необхідне для одноденних переходів.
37. Обладнання, необхідне для кількаденних переходів.
38. Спорядження, потрібне для походів у гори.
39. Техніка безпеки при походах і переходах.
40. Облаштування малих архітектурних форм для відпочинку туристів у саду агрооселі.
41. Організація пікніків.
42. Організований відпочинок у природному середовищі.
43. Екологічні аспекти збереження природного середовища при відпочинку на природі.
44. Організація екологічних стежок для огляду цікавих природних об'єктів.
45. Організація виходів у природозаповідні території.
46. Організація радіальних виходів до визначних пам'яток.
47. Основні етнографічні райони України.
48. Основні культурні пам'ятки вашої області.
49. Основні природні пам'ятки вашої області.
50. Основні об'єкти природозаповідного фонду вашої області.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Закон України “Про курорти” від 05.10.2000 № 2026-3.
2. Закон України “Про туризм” від 15.09.95 № 324/95-ВР.
3. Закон України “Про охорону навколишнього природного середовища” від 25.07.91 № 1264-12.
4. *Агротуризм* понад кордонами // Матер. семінару “Польський східний кордон”. — Затварниця, 2003.
5. *Атлас Львівської області*. — Л.: Геодезія, 1989.
6. *Відпочинок на селі. Агротуристичні господарства*. Львівська асоціація розвитку туризму. — Л., 2004.
7. *Горішевський Л. А., Васильєв В. П., Зінько Ю. В.* Сільський зелений туризм. Організація надання послуг гостинності. — Івано-Франківськ, 2003.

8. *Гринів Л. С.* Ефективність функціонування територіальних рекреаційних систем // Вісн. Львівськ. держ. ун-ту. — Л.: Світ, 1998. — Вип. 28.
9. *Навчальні матеріали для операторів сільського туризму. Підготовка агротуристичної місцевості, розробка агротуристичного продукту / Ю. В. Зінько, Г. М. Кінаш, Д. Скрильніков та ін.* — Л., 2001.
10. *Навчальні матеріали для організаторів сільського зеленого туризму / Ю. В. Зінько, Г. М. Кінаш, Д. Скрильніков та ін.* — Л., 2001.
11. *Котлер Ф., Боуэн Дж., Мейкенз Д.* Маркетинг. Гостеприимство. Туризм: Учебник для вузов. — М.: ЮНИТИ, 1998.
12. *Мінеральні води та курорти Львівщини / Б. М. Католич, А. В. Клімашевський, О. І. Кахновський, О. І. Гулич.* — Л., 2003.
13. *Моніторинг агроосель.* Львівський обласний молодіжний центр праці. — Л., 2002.
14. *Рутинський М. Й.* Географія туризму України: Навч. метод. посіб. — 2-ге вид., перероб. і доп. — К.: Центр навч. літ., 2004.
15. *Санаторно-курортне лікування, організований відпочинок та туризм у Львівській області: Стат. зб.* — Л.: ЛОУС, 2003.
16. *Туризм сільський зелений.* — 2004. — № 1.
17. *Туризм сільський зелений.* — 2004. — № 2.
18. *Украинские Карпаты.* Атлас туриста. — М., 1987.
19. *Уокер Дж.* Введение в гостеприимство: Пер. с англ. — М.: ЮНИТИ, 1999.
20. *Шанси і загрози розвитку сільського туризму в Україні // Матер. конф. “Відпочинок у сільській місцевості в Україні у ХХІ ст.: проблеми та перспективи”.* — Переяслав-Хмельницький, 2000.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	3
Навчально-тематичний план вивчення дисципліни “Організація дозвілля в сільській місцевості”	4
Програмний матеріал до вивчення дисципліни “Організація дозвілля в сільській місцевості”	4
Вказівки до виконання контрольної роботи	6
Завдання для контрольних робіт	7
Контрольні питання	8
Список рекомендованої літератури	10

Відповідальний за випуск
Редактор
Комп’ютерне верстання

Н. Г. Потапенко
І. В. Хронюк
Т. Г. Замура

МАУП

Зам. № ВКЦ-1985

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП